

IZSÓ ZITA

A második erdő

*Az ágya feletti képen
olyan sűrű erdő,
mint egy gyertyákkal telepakolt torta.
Ha elkezdeném számolni a fákat,
valószínűleg pont addig jutnék,
amennyi idős lesz néhány nap múlva,
de felesleges lenne ünnepelni,
úgysem fogna fel belőle semmit.*

*A nővérek azt mondják,
már egy ideje nem beszél,
ezért betűtesztával etetik.
De ahogy egyedül hagynak minket,
megnyalja a száját,
és szóba hozza a kiszáradt folyót.*

*Mert mindenki után marad egy üres meder,
amit a többiek minden erejükkel
próbálnak majd betemetni.*

*Azt mondja, mielőtt ez sikerülne,
kövessem a medrét,
még mélyebbre visz majd az erdőbe,
de vigyázzak, ne menjek túl közel,
mert partjain a sziklák élesek, mint minden
váratlanul félbeszakadt tanács.*

*Először úgy teszek,
mintha nem hallottam volna.
Aztán azt mondom,
nem szoktam túl gyakran kirándulni,
és hirtelen elhallgatok, mert eszembe jut,
hogy ő talán sosem fogja már látni az erdőt.*

*Erre rám néz,
azt mondja, ne álljak ott némán,
teljesen mindegy, mit beszélek,
csak mondjam hangosan,
nehogy a vadászok szarvasnak nézzenek,
és ránk célozzanak.*

Tájsebek

*Infúziót cserélni mentem be hozzá.
Számára ez a kötelező törődés olyan,
mint amikor a kezelés
végén azt mondja a fogorvos,
öblögesd ki a szádból azokat a mondatokat,
amiket el akartál mondani a fájdalomról.*

*Kezdő voltam, és ezt észrevette az arcomon.
Azt mondta, ne őt sajnáljam,
nézzek ki az ablakon,
ez a táj nagyon sebezhető –
a mélygarázsra ültetett fák ágai
sohasem lesznek vastagabbak,
mint a kislány csuklója,
aki tüdőbetegségben halt meg hétévesen.*

*Amikor a nevén szólítottam,
azt mondta, felejtsem el,
hogy hívják,
mert vannak azok az országok,
ahol a gyerekeket
hatvan napig nem nevezik el,
mert addig nem lehetnek biztosak abban,
hogy életben marad.*

*Aztán kijelentette,
nem azt mérjük az idővel, amit kellene.
Egy ideje azon gondolkodik,
vajon mennyi idő alatt peregne le
egy közepes méretű homokórán
az egy nap alatt elsivatagosodó
területeken található homok.*

*És hozzátette,
felejtjük el ezt a hatvan napot,
mert ha ezeket a kritikus évtizedeket túléljük,
akkor mindannyian olyanok leszünk,
mint a földrengés után gazdátlaná vált állatok,
amik minden szóra úgy hallgatnak,
mintha az volna a nevük.*

Merülés

*Már gyógyult vagy,
mégis egyfolytában visszajársz az orvoshoz,
és mutatsz valamit magadon, amit felfedeztél:
miután a tavaszi fagy miatt
elfagyott a termés, neked
megjelent a bőröd alatt a cseresznye nagyságú csomó,
nyáron pedig bepirosodott egy anyajegyed,
aminek az alakja hasonlít arra az országra,
ahol néhány évvel ezelőtt olyan váratlanul kitört a forradalom.
Hiszed, hogy minden mindennel összefügg.*

*Ezért betente a rendelőben ülsz,
és arra gondolsz,
hogy olyan vagy, mint a kiöregedett gyöngyhalász.
Nem tudja, mihez kezdjen,
semmi máshoz nem ért.
Egyre kevesebb levegő fér a tüdejébe,
és már felhozott mindent,
ennek ellenére
újra és újra alábukik,*

*és úgy teszi a tenger fenekére a két tenyerét,
mint amikor gyerekként a sötét szobába futva
alvó anyja arcát próbálta kitapintani.*

Katedrális

*A betonon talált rajzról nem tudja,
hogy nem egy ugróiskola,
hanem egy középkori katedrális alaprajza.
Pedig erről a környékről senkinek sem gondolná,
hogy egy menedék.*

*Régóta úton van.
Amire nem akar emlékezni,
azt gondolatban olyan magasra helyezte,
hogy csak az anyja érné el,
akivel soha többé nem fog találkozni.*

*A katedrálisban
a szentek szobrain statikai okokból van bő ruha,*

*ő az állapotát akarja leplezni vele,
ami leginkább egy betegségre emlékezteti.*

*És bár fogalma sincs,
mit fog a gyerekekkel kezdeni,
tudja, hogy a nevelőotthonban a szülés olyan lenne,
mint amikor a jéghegyről leválik egy darab,
és messzire sodorja az éltető földtől az állatot.*

*A katedrális zárva találja.
Előveszi a bicskáját,
szórakozottan szíveket vés az ajtajára,
és olyan neveket ír bele,
amilyen embereket nem ismer.
Minél több jut eszébe,
annál jobban örül,
hogy van még esélye arra,
hogy szeressen valakit.*

JÁSZ ATTILA

Fausztina nővér betegnaplójából*

[DE. PRESSZIÓVERS]

*Ha festenek az éjjeli üres, neonvilágította peronokat
az állomáson. A sínek sötét, hideg csillogását.*

*A néma és reménytelen várakozást. De mégis.
Pár perccel később már egy újabb nap lehetőségével,*

*bár távolabb még a fénytől, és sokkal közelebb
a sűrű sötétséghez. És mégis, mégis, mégis.*

[VAKREMÉNY. DEMENSVERS]

Takács Zsuzsának és Lanczkor Gábornak

*Egy öreg fénykereskedő áll a régi zsidótemetőben
egy olvashatatlaná kopott sírkő fölött.
Mit is keres itt, nem emlékszik már.
Elfelejtett minden mást. Csak ott áll egyedül. Boldogan.*

* Szent Fausztina Kowalska (1905–1938).